

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора філософських наук, професора, професора
кафедри соціальної психології

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Гояна Ігора Миколайовича

на дисертаційну роботу Каралаш Анни-Юлії Ігорівни

«Соціальна самоорганізація в умовах глобалізації: соціально-
філософський аналіз», подану на здобуття наукового ступеня

доктора філософії за спеціальністю 033 Філософія (галузь знань
03 Гуманітарні науки)

Актуальність теми дисертації. Як відомо, усі соціальні процеси є надзвичайно складними у їх осмисленні, оскільки включають в себе різні фактори, що перебувають у синергійній взаємодії. Якщо досліджувати соціальні процеси на глобальному рівні, то, зрозуміло, необхідно обрати певну методологію, яка б відобразила їх суть. Каралаш Анна-Юлія Ігорівна робить актуальну спробу застосувати поняття самоорганізації до соціальних систем на їх глобальному рівні розвитку, тобто адаптує природничо-науковий концепт самоорганізації до вивчення соціальних систем як *людиномірних* (с. 125). Авторка зазначає, що математичний формалізм у теорії самоорганізації та уніфікація у соціальних системах є причиною ігнорування творчого унікального начала особистості та розгляду суспільства як деперсоналізованого об'єкта (с. 59). Якщо до вивчення суспільства підходити з боку математичного формалізму, то тут справді буде представлений механістичний погляд на соціальні системи, де індивідуальні якості людей – психічні, інтелектуальні, ціннісні, культурні відмінності – як визначальні чинники соціального розвитку, ігноруються (с. 58), хоча саме вони є основними у соціальних взаємодіях. На цій основі, як наголошує дисертантка, виникає необхідність подолання механістичності структурно-функціоналістського підходу і лінійного мислення в соціально-філософському аналізі соціальної самоорганізації (с. 62). Авторка у своїй роботі актуалізує проблему соціальної самоорганізації на її глобальному рівні у контексті доповнення концепту соціальної самоорганізації як спонтанного порядку специфічно людським фактором – *людиномірністю* (с. 5, с. 125) як здатністю людини бути причиною змін у соціальному бутті, тобто бути суб'єктом, який, власне, є спроможний до усвідомлених, цілеспрямованих та керованих дій, як індивідуальних, так і колективних, як локально, так і глобально. Власне, обґрунтовуючи актуальність свого дисертаційного дослідження, дисертантка показує, що визначальним чинником соціальних перетворень є саме людина, змістовне наповнення її світогляду та уявлень, які зумовлюють характер діяльності та соціальних відносин, та, в кінцевому підсумку, спосіб соціальної самоорганізації (с. 52).

Ступінь обґрунтованості і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційного дослідження. Аналіз дисертаційної роботи Каралаш Анни-Юлії Ігорівни дає підстави стверджувати, що її авторка

логічно, послідовно та переконливо розкрила сутність феномену соціальної самоорганізації в умовах глобалізації. У своєму дослідженні авторка виходить із синергетичної методології та з теоретичних досліджень соціальної самоорганізації. Здобувачка розв'язує проблему соціальної самоорганізації на її глобальному рівні на основі концепту *людиномірності* соціальної самоорганізації. Зокрема, дисертантка у розуміння «соціальної самоорганізації» залучає такі поняття, як людські цілі, цінності, ментальність, які, у свою чергу, можна вважати критеріями її *людиномірності*. Взаємодія у суспільстві проходить самоорганізовано, але саме на основі цілей, цінностей, ментальності суб'єктів, які взаємодіють між собою. Тому вподобання соціальними суб'єктами цілей, цінностей та спрямованість їх ментальності можна вважати об'єктивними причинами соціальної самоорганізації, бо саме вони її визначають хід соціальних процесів, а не якісь зовнішні фактори. Тому, навіть якщо цілі, цінності та ментальність свідомо і добровільно коригуються самим суб'єктом, чи, навпаки – зазнають несвідомої зовнішньої інспірації, то вони все одно визначають хід соціальних процесів. У контексті концепту *людиномірності* соціальної самоорганізації, який розвиває у своїй роботі авторка, заслуговує на увагу її визначення *соціальної самоорганізації як соціальної дії на основі громадських ініціатив* (с. 5, с. 136, с. 137–140, с. 144–145), оскільки індивіди через спільні світоглядні уявлення та системи цінностей, а загалом – на основі ментальності – здатні до кооперації у солідарну спільноту. Зазначені положення представлені у *науковій новизні* та висновках дисертації і є досить переконливими та аргументованими.

Достовірність основних положень і висновків проведеного дослідження Каралаш А.-Ю. І. підтверджує широка апробація результатів роботи у двадцяти п'яти наукових працях, з яких: 2 статті – у закордонних періодичних виданнях, 3 статті – у фахових наукових виданнях, зареєстрованих МОН України, 20 тез і матеріалів конференцій, з яких 1 – у зарубіжному виданні. Аналіз статей та матеріалів конференцій засвідчив, що здобувачка детально проаналізувала розвиток ідей соціальної самоорганізації у її глобальному вимірі.

Отримані практичні рекомендації дослідження є досить обґрунтованими та передбачають формування загальнонаціональної кооперації на основі подолання ментальних деформацій, що перешкоджають самоорганізації шляхом переоцінки цінностей та розвитку творчого мислення, а також збільшення рівня громадянської ініціативності на основі освіти і виховання через підвищення громадянської компетентності, інтелектуалізації, побудови світоглядних уявлень на принципах взаємодопомоги, взаємодоповнюваності із домінуванням загальнолюдських альтруїстичних цінностей, які сприяють сталому розвитку суспільства.

Оцінка змісту та завершеності дисертації. Ознайомлення зі змістом і структурою дисертації А.-Ю. І. Каралаш дає підстави стверджувати, що в ній чітко сформульовано актуальність теми, мету і завдання роботи, об'єкт і предмет, обґрунтовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів. Зміст анотації адекватно висвітлює основні відомості про

методологію дослідження, аргументовані результати та основні ідеї дослідження і не містить інформації, яка відсутня в дисертації.

Авторка використовує широкий спектр методів, які уможливили розгляд соціальної самоорганізації у її глобальному контексті. Зокрема, застосовано методи, які дають змогу всебічно проаналізувати зміст поняття «соціальна самоорганізація» у його глобальному вимірі. Дисертантка використовує системний підхід для аналізу соціально-філософського аналізу самоорганізації, на основі чого їй вдалося комплексно розглянути умови глобалізації, в яких відбуваються процеси самоорганізації. У роботі застосовано також історико-філософський підхід для вивчення генезису досліджень самоорганізації, а представлений дефінітивний аналіз ужито з метою визначення понять глобалізації, місцевого самоврядування, сутності самоорганізації у соціально-філософському дискурсі. Дослідниця використала також компаративний підхід, що полягає у порівнянні тлумачень соціальної самоорганізації, громадських та громадянських ініціатив. Складний характер предмету дослідження зумовив необхідність залучення авторкою структурно-функціонального методу саме для аналізу глобалізаційних умов сучасного світу та України. У роботі також досить аргументовано застосовано соціокультурний та аксіологічний підходи, які уможливили розгляд уявлень, зокрема цінностей, як першоджерела суспільно-історичного розвитку, що дозволило виявити основні значення і смисли поняття соціальної самоорганізації у соціально-філософській думці.

Фундаментальність і комплексність роботи підтверджується в усебічному та поступовому вивченні здобувачкою предмета дослідження. У *першому розділі «Теоретико-методологічні засади дослідження процесів соціальної самоорганізації»* детально висвітлена проблема соціальної самоорганізації як об'єкта соціально-філософського аналізу та проаналізована методологія дослідження самоорганізаційних процесів у соціальних системах. Авторка аналізує наявні підходи до розгляду поняття соціальної самоорганізації та виділяє раніше невиявлені аспекти проблеми соціальної самоорганізації, акцентуючи при цьому увагу, на необхідності *людиномірного* підходу щодо її вивчення. Здобувачка наголошує, що у багатьох дослідженнях проблема самоорганізації постає як науковий аналог субстанціональної причини буття (с. 38). Вона розглядає підходи до визначення соціальної самоорганізації через діяльність (с. 43–45), наголошує, що самоорганізація – це центральне універсальне поняття у новій науковій парадигмі, суть якого полягає у виникненні нових властивостей і непропорційних ефектів (с. 52) та критикує механістичний погляд на соціальні системи (с. 58), при цьому зазначаючи, що виникає відповідна необхідність щодо подолання механістичності структурно-функціоналістського підходу і лінійного мислення у соціально-філософському аналізі соціальної самоорганізації на основі ціннісно-світоглядної специфіки людської діяльності на соціальному макрорівні (с. 62).

У *другому розділі «Самоорганізація як фактор глобального регулювання світосистемних відносин»* аналізується поняття самоорганізації у перспективі розвитку глобальної світосистеми на основі вивчення конструктивного потенціалу соціальної самоорганізації як спонтанного порядку та на основі

розгляду самоорганізації в межах конкуренції та солідарності. Авторка наголошує на ідеї самоорганізації як нової соціальної парадигми співробітництва та інтеграції (с. 102) і звертає увагу на те, що у контексті самоорганізації ефективність рішень залежить від здатності домовлятися, встановлювати конструктивний діалог на всіх рівнях для подальших кооперації, співпраці, інтеграції, солідаризації (с. 94). Дослідниця акцентує, що істотна проблема самоорганізації акторів світового рівня полягає у виробленні та впровадженні такої політики, яка б сприяла їх координації і співпраці (с. 102). Здобувачка критично аналізує положення про соціальну самоорганізацію як спонтанний порядок (с. 106) та адаптує поняття соціальної самоорганізації для її опису як *людиномірної* (с. 125). Водночас вона обґрунтовує розуміння соціальної самоорганізації як соціальної діяльності, яка ґрунтується на безкорисливій ініціативі суб'єкта та спрямована на впорядкування суспільства в інтересах самого суспільства (с. 129), наголошує на розумінні самоорганізації як оптимізації і колективній співпраці як конструктивної соціальної взаємодії (с. 130). Авторка веде мову про практику самоорганізації, власне, як налагодження партнерських відносин та координації спільних зусиль в інтересах загальної справи й спільної мети (с. 133). Також дослідниця висловлює важливу тезу про те, що ініціативні громадяни – основа громадянського суспільства (с. 145).

У третьому розділі «Самоорганізація українського соціуму в контексті сучасних реалій глобалізації» дисертантка окреслює місцеве самоврядування як форму локальної самоорганізації сучасного українського суспільства та розглядає проблеми самоорганізації українського суспільства у контексті сучасних модернізаційних викликів, які пов'язані, в тому числі, із масштабною військовою агресією росії проти України. Авторка наголошує, що саме цінності з комплексом уявлень, знань, очікувань, з певним характером ментальності та цільових орієнтацій є реальним, субстанційним джерелом поведінки людини (с. 160). На цій основі дослідниця розвиває думку, що інтелектуалізація постає як необхідна умова соціальної самоорганізації (с. 175), а тому є необхідним розвиток людини, її громадянських компетентностей, світогляду, самостійності та відповідальності як засобу підвищення громадянської компетентності та громадянської участі (с. 175). Також авторка наголошує, що суб'єктність проявляється у здатності колективу до цілерациональних соціальних дій (с. 176). Дослідниця шукає шляхи переходу від громадських афективних соціальних дій до цілерациональних, усвідомлених, продуманих та особисто відповідальних громадянських ініціатив (с. 189), зосереджує увагу на цінностях, які є квінтесенцією внутрішніх ментальних особливостей, притаманних кожній спільноті та котрі є основою самоорганізації (с. 190).

Висновки, які сформульовані у дисертації є чіткими, логічними та корелюються із зазначеними у вступі завданнями і метою дослідження. Кожен пункт висновків є обґрунтованим та враховує основні наукові результати змісту розділів дисертації. У цілому дисертація є завершеним науковим дослідженням із результатами наукової новизни.

Новизна отриманих результатів. Провівши дослідження, авторка

отримала ряд вагомих наукових результатів, які, безперечно, можна вважати суттєвим внеском у розвиток філософії, зокрема у контексті проблеми соціальної самоорганізації. У своїй дисертації Каралаш А.-Ю. І. вперше здійснила соціально-філософський аналіз феномену соціальної самоорганізації в умовах глобалізації та розкрила сутність соціальної самоорганізації як фактору глобального регулювання світосистемних відносин через принцип людиномірності, а на цій основі запропонувала перспективну форму самоорганізації українського соціуму в контексті сучасних реалій глобалізації для забезпечення сталого розвитку суспільства, яка ґрунтується на аксіологічних та ментальних змінах, які мали б стати основою формування ініціативних громадян за допомогою засобів освіти та виховання.

У дисертації аргументовано доведено обмеженість застосування логіки лінійного, причинно-наслідкового мислення до нелінійних процесів, яким є самоорганізація соціальних систем та запропоновано застосовувати у дослідженні нелінійних процесів соціальної самоорганізації нелінійну логіку емергентності, цілісності, циклічної причинності, автореферентності із врахування потенціалу суб'єкта. Загалом дисертантка доповнює логіку досліджень проблем самоорганізації принципом людиномірності (с. 22). На основі логіки принципу людиномірності дослідниця обґрунтовує диференціацію на громадські (стихийні, афективні, об'єктні) та громадянські (цілераціональні, інтенціональні, суб'єктні) *ініціативи*, які представляє як елементарні соціальні дії, цілераціонально організована солідарна сукупність яких як дії колективного суб'єкта здійснює вплив на мікро- та макрорівні соціальної самоорганізації (с. 22). На основі принципу людиномірності у дисертації уточнено, що впорядкування у соціальній системі здійснюється завдяки внутрішньому ресурсу системи на основі цілераціональних соціальних дій соціальних суб'єктів, а елементарними складовими цих дій є громадянська ініціатива, яка кооперує та солідаризує індивідів у спільноту в межах спільних світоглядних уявлень про необхідність надіндивідуального ціннісно-цільового комплексу та ментальності (с. 23).

У роботі отримали подальший розвиток уявлення про соціальну самоорганізацію як ключовий концепт нової наукової парадигми та тенденції адаптації природничо-наукового теоретично-експериментального підрунтя самоорганізації та специфічних особливостей соціального пізнання та реальності (с. 24). Розвинута теза про визначальну роль ментальних уявлень, зокрема цінностей та цілей, що визначають рівень солідарності спільноти у процесах соціальної самоорганізації та які забезпечують перетворення спільноти в *колективний суб'єкт діяльності*, який здійснює цілераціональні дії, які перевершують дії окремих індивідів, які діють невпорядковано (с. 24).

У цілому, наукова новизна результатів дисертаційної роботи, які представлені у вступі та висновках, не викликає суттєвих заперечень.

Практична цінність отриманих результатів. У дисертації авторкою розширене коло уявлень про соціальну самоорганізацію та висловлені ідеї про можливість застосування результатів дослідження для розбудови громадянського суспільства та демократичного державотворення в Україні на

основі власного, внутрішнього ресурсу української спільноти. Результати та висновки дослідження можуть бути використані у формуванні політики неурядових організацій і громадянських ініціатив, які будуть забезпечувати сталий розвиток суспільства на основі колективних цінностей. Також результати дослідження можуть бути використані у підготовці освітніх програм з метою підвищення громадянської ініціативності, ефективності діяльності громадських організацій, органів самоорганізації населення та місцевого самоврядування.

Структура та оформлення дисертації. Загалом текст дисертації Каралаш А.-Ю. І. оформлений та викладений відповідно до вимог Наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та за змістом відповідає п. 6 Постанови КМУ № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Мета, завдання, об'єкт, предмет та методологія дослідження визначені у Вступі ґрунтовно, а на цій основі структура дисертації продумана, має внутрішню логіку, яка відображається у її розділах та підпунктах, які логічно пов'язані між собою. Аргументація положень дисертації є послідовною та концентрується в ідеї людиномірності соціальної самоорганізації на основі ідеї ініціативи. На цій основі дисертаційна робота Каралаш А.-Ю. І. характеризується єдністю змісту, що вказує на важливий внесок дисертантки у розвиток нових знань у галузі філософії щодо проблеми соціальної самоорганізації.

Академічна доброчесність. Дослідження Каралаш А.-Ю. І. містить результати власних ідей авторки. На ідеї, розробки і теорії, які не належать здобувачці, у дисертації наявні відповідні посилання на джерела інформації. Загалом, у дисертації та наукових публікаціях, які висвітлюють основні результати дослідження, дотримано принципи академічної доброчесності та вимоги чинного законодавства щодо авторського права.

Зауваження, побажання та дискусійні питання. У цілому, дисертація Каралаш Анни-Юлії Ігорівни виконана із належним обґрунтуванням наукових положень. Проте, на наш погляд, можна було дещо більше розвинути науковий потенціал дисертації, змінивши при цьому деякі акценти дослідження, які вказані нижче та мають рекомендаційний або ж дискусійний характер. Зокрема:

1) Каралаш А.-Ю. І., осмислюючи підходи до соціальної самоорганізації вважає, що соціальна самоорганізація розглядається у двох аспектах: 1) як масові спонтанні процеси і 2) як вид добровільної соціальної діяльності громадянських активістів, що формує контури громадянського суспільства» (с. 210). Загалом, дослідниця у своїй роботі акцентує увагу на другий аспект самоорганізації – *людиномірний* вимір теорії самоорганізації та критикує ідею соціальної самоорганізації як механізму виникнення спонтанного соціального порядку (с. 211), оскільки, за словами авторки, в цій концепції немає місця для людини як творця культури та вищих моральних чеснот і цінностей (с. 211–212). Дисертантка розвиває розуміння соціальної самоорганізації як соціальної дії (с. 212) та зосереджує дослідження на такому ринковий

соціальної дії як ініціатива у її різновидах, оскільки ініціатива започатковує якісні зміни в суспільстві (с. 212). З точки зору дослідниці, умовою результативної соціальної самоорганізації є саме громадянські ініціативи, взаємодії ініціативних громадян за принципом доповнюваності в руслі єдиної мети під егідою надіндивідуальних (альтруїстичних) цінностей (с. 212). З точки зору авторки, саме такий вимір самоорганізації дає змогу реалізувати принцип *людиномірності*, а самоорганізація на соціальному рівні буде виражатися як реалізація людського на рівні цілей, цінностей та світогляду (с. 212).

Каралаш А.-Ю. І. пропонує впливати на якість соціальної самоорганізації, зокрема в Україні, через сферу освіти та виховання (с. 214), які зможуть подолати ментальні деформації безініціативності та безвідповідальності людини (с. 214) та сформувані відповідального та ініціативного громадянина (с. 213), який буде діяти на основі альтруїстичних цінностей та буде свідомо проявляти ініціативу (с. 212). На наш погляд, наведені дисертанткою вище міркування та такий сценарій соціальної самоорганізації є надто оптимістичним, оскільки у соціальній самоорганізації реалізується не тільки принцип *цілеспрямованості* та *ініціативності*. Відтак, при вивченні соціальної самоорганізації варто було б звернути увагу на її іншу сторону, зокрема її *спонтанність* і *непрогнозованість*, коли рішення приймаються не тільки цілераціонально, але й афективно.

Аналогічною, на наш погляд, є необхідність щодо більш детального роз'яснення таких понять, як «соціальні практики самоорганізації» (с. 19), «соціальні практики соціальної самоорганізації» (с. 211), «самоорганізаційні практики» (с. 22, 27, 141, 176, 187, 189, 198, 204), «практики самоорганізації» (с. 185, 207), а також «самоорганізаційна активність» (с. 188), «ефективна самоорганізація життя» (с. 195), «сприяння соціальній самоорганізації» (с. 196), «рівень розвитку самоорганізації» (с. 202), «національна стратегія як соціальна самоорганізація» (с. 202), «локальна самоорганізація» (с. 205), «якість соціальної самоорганізації» (с. 207) тощо. На наше переконання, ці поняття *потребують більшого уточнення, оскільки у такому випадку із поняття соціальної самоорганізації цілком виключається спонтанність, непрогнозованість та стохастичність*. Якщо соціальну самоорганізацію розуміти виключно як *цілеспрямовану* та *ініціативну*, так як це пропонує авторка дослідження, то в такому випадку поняття «соціальні практики самоорганізації» чи «самоорганізаційні практики» *можна було б замінити на поняття «практики самоврядування» чи «практики співпраці»*.

2) Дисертантка на с. 21, описуючи теоретико-методологічну основу дослідження, згадує *аксіологічний підхід*, який уможливило розгляд цінностей як першоджерела суспільно-історичного розвитку. Якщо ж цінності, на думку дослідниці, є першоджерелами суспільно-історичного розвитку (с. 21), то, відповідно, *доцільно було б уточнити роль цінностей у процесах соціальної самоорганізації*. Авторка вважає, що «...необхідною умовою самоорганізації, тобто налагодження продуктивного співробітництва, в соціальній системі є насамперед трансмутаційні зміни, якісний розвиток аксіологічної та етичної

сфер суб'єктів діяльності» (с. 145). Також вона пропонує здійснити пошук «...цінностей, які є квінтесенцією внутрішніх ментальних особливостей, притаманних кожній спільноті (нації) та котрі є основою самоорганізації» (с. 190). Якщо соціальна самоорганізація ґрунтується на аксіологічних системах, то варто було б проаналізувати механізм оптимальної соціальної самоорганізації крізь призму систем цінностей і вказати, які саме цінності можуть бути оптимальними у процесах соціальної самоорганізації. Можливо, такими є альтруїстичні та надіндивідуальні системи цінностей, про які веде мову Каралаш А.-Ю. І. на с. 148. Дисертантка помічає, що «...фундаментальними причинами тимчасовості та несталості розвитку самоорганізаційних процесів в Україні, наявності ризиків регресу в рівні залучення громадян до публічних справ є ментальність та цінності індивідів, груп, спільнот» (с. 194–195), однак вживання характеристик тимчасовості, несталості, ризиків регресу щодо поняття соціальної самоорганізації, на наш погляд, тут не є доцільним, оскільки соціальна самоорганізація є перманентним процесом, який є динамічний, а тому характеризується прогресом і регресом, оскільки результати самоорганізації залежать саме від ментальності і цінностей, які сповідаються в цій ментальності.

3) Каралаш А.-Ю. І. вважає, що «...умовою самоорганізації є не конкурентні, а партнерські відносини як властивості елементів соціальної системи, які сприяють системній взаємодії за принципом доповнюваності та визначають стійкість соціальних взаємин» (с. 149) та що «самоорганізація в соціальних системах виступає альтернативою конкурентним і суто індивідуалістичним соціальним відносинам» (с. 149). Однак, на наш погляд, самоорганізація – це швидше *рівновага* між конкурентними та партнерськими відносинами, бо в інакшому випадку замість поняття «самоорганізація» слід вживати поняття «співпраця». Конкуренція, навпаки, є навіть більш природним фактором самоорганізації, ніж партнерство. Звичайно, що «самоорганізація як соціальна взаємодія суб'єктів за принципом доповнюваності дозволяє оптимізувати ресурси, систематизувати та структурувати як ресурс, так і саму соціальну систему» (с. 149), але це тільки один із напрямів соціальної самоорганізації, бо люди взаємодіють не тільки за принципом доповнюваності, але й конкуруючи та конфліктуючи між собою.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Каралаш Анни-Юлії Ігорівни на тему «Соціальна самоорганізація в умовах глобалізації: соціально-філософський аналіз» є цілісним, завершеним, самостійним науковим дослідженням, що виконане на належному теоретичному рівні. Структура та обсяг дисертації відповідає поставленій меті і завданням, які повністю розв'язані у процесі дослідження. Основні положення дисертаційної роботи, які винесені на захист, мають елементи наукової новизни та розкривають бачення соціальної самоорганізації на глобальному рівні. Авторка провела критичний аналіз літератури за темою дисертації та знайшла актуальний аспект

вирішення проблеми соціальної самоорганізації крізь призму цієї
людиномірності соціальної самоорганізації.

Дисертаційна робота Каралаш Анни-Юлії Ігорівни за змістом,
структурою, оформленням, обґрунтованістю наукових результатів і новизною
відповідає галузі знань 03 «Гуманітарні науки», а зокрема спеціальності 033
«Філософія», вимогам наказу МОН України «Про затвердження Вимог до
оформлення дисертацій» від 12 січня 2017 року №40, зі змінами, та «Порядку
присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової
спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про
присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету
Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, із змінами, а її авторка – Каралаш
Анна-Юлія Ігорівна – на основі публічного захисту заслуговує на присудження
наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 033 «Філософія».

Офіційний опонент:

доктор філософських наук,
професор, професор кафедри соціальної психології
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника

 Ігор ГОЯН

підпис Гояна Ч
ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу кадрів
СМІШКО Орест СМІШКО
* 08 * 01 2022.04

